

Republica Moldova

GVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. HG190/2021
din 22.09.2021

**pentru aprobarea Regulamentului privind
managementul spațiului aerian și aplicarea
conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian**

Publicat : 01.10.2021 în MONITORUL OFICIAL Nr. 230-237 art. 437 Data intrării în vigoare

În temeiul art. 4 din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 95-104, art. 189), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind managementul spațiului aerian și aplicarea conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Ministerului Apărării.

3. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 296/2005 cu privire la Comisia interdepartamentală de management al spațiului aerian al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 46-50, art. 345), cu modificările ulterioare.

PRIM-MINISTRU Natalia GAVRILIȘA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

ministrul infrastructurii

și dezvoltării regionale Andrei Spînu

Ministrul apărării Anatolie Nosatîi

Nr. 190. Chișinău, 22 septembrie 2021.

Aprobat

prin Hotărârea Guvernului nr. 190/2021

REGULAMENT

privind managementul spațiului aerian și aplicarea conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian

Prezentul Regulament transpune Regulamentul (CE) nr. 2150/2005 al Comisiei din 23 decembrie 2005 de stabilire a unor norme comune pentru utilizarea flexibilă a spațiului aerian, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 342 din 24 decembrie 2005.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind managementul spațiului aerian și aplicarea conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian (în continuare - *Regulament*) definește, reglementează și instituie aplicarea, în spațiul aerian al Republicii Moldova, a conceptului utilizării flexibile a spațiului aerian, pentru facilitarea managementului spațiului aerian și a traficului aerian. Prezentul Regulament este aplicabil pe timp de pace și stabilește norme de asigurare a unei mai bune cooperări dintre entitățile civile și militare responsabile pentru managementul traficului aerian care operează în spațiul aerian național, prin crearea unor noi structuri interinstituționale, atribuțiile și responsabilitățile acestora în modalitatea de organizare și clasificare a spațiului aerian național.

2. În sensul prezentului Regulament se definesc următoarele noțiuni:

celulă de gestionare a spațiului aerian - entitate responsabilă pentru managementul zilnic al spațiului aerian național;

rezervarea spațiului aerian - un volum definit de spațiu aerian rezervat temporar pentru a fi folosit în mod exclusiv sau specific de categorii de utilizatori;

spațiu aerian restricționat:

- un volum definit de spațiu aerian în care pot avea loc, în anumite momente, activități periculoase pentru zborul aeronavelor (o „zonă periculoasă”);

- un volum definit de spațiu aerian situat deasupra zonelor de uscat ori a apelor teritoriale, în care zborul aeronavelor este restricționat în conformitate cu anumite condiții specificate (o „zonă restricționată”);

- un volum definit de spațiu aerian situat deasupra zonelor de uscat ori a apelor teritoriale ale unui stat în care este interzis zborul aeronavelor (o „zonă interzisă”);

structură a spațiului aerian - un volum specific de spațiu aerian destinat să asigure exploatarea sigură și optimă a aeronavei;

unitate de servicii de trafic aerian - o unitate civilă sau militară, responsabilă pentru furnizarea serviciilor de trafic aerian;

coordonarea civilă-militară - coordonare dintre părțile civile și militare autorizate să ia decizii și să aprobe un plan de măsuri;

unitate militară de control - orice unitate militară fixă sau mobilă care se ocupă de traficul aerian militar și/sau desfășoară alte activități care, prin natura lor specifică, pot necesita rezervarea ori restricționarea spațiului aerian;

spațiu aerian transfrontalier - o structură de spațiu aerian care se extinde în afara granițelor naționale și/sau a limitelor regiunilor de informare cu privire la zbor;

intenție de zbor - date privind traiectoria de zbor și date asociate zborului, care descriu traiectoria planificată a unui zbor până la destinația sa, actualizate la orice moment;

traiectorie de zbor - traiectorie a unei aeronave prin aer, definită în trei dimensiuni;

timp real - timp efectiv în care se produce un proces sau un eveniment;

separare - spațiu dintre nivelurile de zbor sau pistele aeronavelor;

utilizatori - aeronave civile sau militare care operează în aer, precum și orice alte părți care solicită spațiu aerian.

Capitolul II

PRINCIPII

3. Coordonarea dintre autoritățile civile și militare este organizată la nivelurile strategic, pretactic și tactic de management al spațiului aerian prin stabilirea de acorduri și proceduri în vederea creșterii siguranței și capacității spațiului aerian, precum și a îmbunătățirii eficienței și flexibilității operațiunilor aeronavelor.

4. Consecvența dintre managementul spațiului aerian, gestionarea fluxului de trafic aerian și serviciile de trafic aerian se stabilește și se menține la cele trei niveluri de gestionare a spațiului aerian menționate la pct. 3, pentru a asigura, în beneficiul tuturor utilizatorilor, eficiența în planificarea, alocarea și utilizarea spațiului aerian.

5. Rezervarea spațiului aerian pentru utilizarea exclusivă sau specifică de către anumite categorii de utilizatori are caracter temporar și se aplică doar pe perioade limitate de timp, pe baza utilizării efective, fiind ridicată imediat ce activitatea care a determinat instituirea sa încetează.

6. Republica Moldova stabilește relații de cooperare în vederea aplicării eficiente și coerente a conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian dincolo de frontierele naționale și/sau limitele regiunilor de informare cu privire la zbor și, în mod special, în ceea ce privește activitățile transfrontaliere; această cooperare trebuie să acopere toate aspectele juridice, operaționale și tehnice relevante.

7. Unitățile de servicii de trafic aerian și utilizatorii acestor servicii utilizează cât mai eficient spațiul aerian disponibil.

Capitolul III

ELEMENTELE SISTEMULUI NAȚIONAL

DE MANAGEMENT AL SPAȚIULUI AERIAN BAZAT

PE CONCEPTUL UTILIZĂRII FLEXIBILE

A SPAȚIULUI AERIAN

Secțiunea 1

Managementul strategic

8. Pentru asigurarea îndeplinirii sarcinilor de management strategic al spațiului aerian se instituie Comisia interdepartamentală pentru managementul spațiului aerian (în continuare - *CIMSA*) - unitate mixtă civilă-militară de lucru, interinstituțională, formată din reprezentanții Autorității Aeronautice Civile (în continuare - *AAC*), ai Ministerului Apărării, ai Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și furnizorul de servicii de navigație aeriană.

9. Componenta numerică și nominală, precum și regulile de activitate ale *CIMSA* se stabilesc printr-un acord convenit între părți și semnat de către directorul *AAC*, ministrul apărării, ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale și administratorul furnizorului de servicii de navigație aeriană.

10. Președintele *CIMSA* este desemnat de către *AAC*, iar vicepreședintele - de către Ministerul Apărării.

Secțiunea a 2-a

Managementul pretactic

11. Pentru asigurarea realizării sarcinilor de management pretactic al spațiului aerian se instituie Celula de gestionare a spațiului aerian (în continuare - *AMC Moldova*) - unitate mixtă civilă-militară, formată din reprezentanții furnizorului de servicii de navigație aeriană și ai Ministerului Apărării.

12. Componenta numerică și nominală, precum și regulile de activitate ale *AMC Moldova* se aprobă de către *CIMSA*.

Secțiunea a 3-a

Managementul tactic

13. Pentru asigurarea realizării sarcinilor de management tactic al spațiului aerian se instituie Grupul operativ pentru managementul spațiului aerian (în continuare - *GOMSA*) - unitate mixtă civilă-militară, formată din reprezentanții furnizorului de servicii de navigație aeriană și ai Ministerului Apărării.

14. Componenta numerică și nominală, precum și regulile de activitate ale GOMSA se aprobă de către CIMSA.

Capitolul IV

GESTIONAREA SPAȚIULUI AERIAN

Secțiunea 1

Gestionarea strategică a spațiului aerian (nivelul 1)

15. CIMSA îndeplinește următoarele sarcini:

1) asigură aplicarea globală a conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian la nivelurile strategic, pretactic și tactic;

2) examinează periodic cerințele utilizatorilor;

3) aprobă activitățile care necesită rezervarea sau restricționarea spațiului aerian și procedurile de management al spațiului aerian care urmează să fie aplicate la nivelurile pretactic și tactic;

4) definește structurile temporare ale spațiului aerian și procedurile asociate pentru a oferi opțiuni multiple de rute și rezervare a spațiului aerian;

5) stabilește criterii și proceduri care să permită crearea și utilizarea unor limite verticale și laterale ajustabile ale spațiului aerian, necesare pentru a permite diverse variații ale traiectoriilor de zbor și schimbări pe termen scurt ale zborurilor;

6) evaluează structurile spațiului aerian național și rețeaua de rute naționale pentru a putea planifica structuri de spațiu aerian și proceduri flexibile;

7) definește condițiile specifice în care responsabilitatea pentru separarea dintre zborurile civile și cele militare revine unităților de servicii de trafic aerian sau unităților militare de control;

8) dezvoltă utilizarea spațiului aerian transfrontalier cu statele învecinate, atunci când fluxurile de trafic și activitățile utilizatorilor impun acest lucru;

9) coordonează politica de gestionare a spațiului aerian cu cele ale statelor învecinate, pentru a aborda în comun problema utilizării spațiului aerian dincolo de frontierele naționale și/sau limitele regiunilor de informare cu privire la zbor;

10) stabilește și pune la dispoziția utilizatorilor structurile de spațiu aerian în strânsă cooperare și coordonare cu statele învecinate, în cazul în care structurile spațiului aerian în cauză au un impact semnificativ asupra traficului dincolo de frontierele naționale și/sau limitele regiunilor de informare cu privire la zbor, în vederea asigurării utilizării optime a spațiului aerian pentru toți utilizatorii;

11) stabilește, împreună cu statele învecinate, un set comun de standarde pentru

separarea dintre zborurile civile și militare pentru activitățile transfrontaliere;

12) stabilește mecanisme de consultare între CIMSA și toți partenerii și organizațiile relevante, pentru a se asigura că cerințele utilizatorilor sunt tratate în mod corespunzător;

13) evaluează și verifică procedurile referitoare la spațiul aerian și performanța operațiilor de utilizare flexibilă a spațiului aerian;

14) stabilește mecanisme de arhivare a datelor privind cererile, alocarea și utilizarea reală a structurilor spațiului aerian, în vederea activităților de analiză și planificare ulterioară.

16. Condițiile menționate la pct. 15 subpct. 7) trebuie să fie reglementate și luate în considerare în cadrul evaluării siguranței în conformitate cu prevederile capitolului V.

Secțiunea a 2-a

Gestionarea pretactică a spațiului aerian (nivelul 2)

17. AMC Moldova va realiza sarcinile de management al spațiului aerian stabilite în documentele de implementare a politicii de management al spațiului aerian, adoptate de către CIMSA, inclusiv alocarea spațiului aerian în conformitate cu condițiile și procedurile definite la pct. 15.

18. CIMSA asigură existența unor sisteme de suport tehnic adecvate, care să permită AMC Moldova să gestioneze alocarea spațiului aerian și să comunice în timp util disponibilitatea spațiului aerian tuturor utilizatorilor în cauză, furnizorilor de servicii de navigație aeriană și organizațiilor relevante.

Secțiunea a 3-a

Gestionarea tactică a spațiului aerian (nivelul 3)

19. GOMSA va realiza sarcinile de management al spațiului aerian stabilite în documentele de implementare a politicii de management al spațiului aerian adoptate de către CIMSA.

20. CIMSA asigură aprobarea unor proceduri de coordonare civilă-militară, precum și existența unor facilități de comunicare între membrii GOMSA, care:

1) să permită furnizarea reciprocă de date privind spațiul aerian, în vederea activării, dezactivării sau realocării în timp real a spațiului aerian alocat la nivelul pretactic;

2) să garanteze siguranța în timpul gestionării interacțiunilor dintre zborurile civile și cele militare;

3) să permită comunicarea directă a informațiilor relevante, în vederea rezolvării situațiilor de trafic specifice, în cazul în care controlorii de trafic civili și cei militari oferă servicii în același spațiu aerian.

21. Membrii GOMSA se informează reciproc, în timp util și într-un mod eficient, cu privire la orice modificare a activării planificate a spațiului aerian și comunică tuturor utilizatorilor în cauză starea curentă a spațiului aerian.

22. Informațiile relevante sunt puse la dispoziția controlorilor de trafic civili și a celor militari și unităților militare de control, în special atunci când aceste informații sunt necesare din motive de siguranță, printr-un schimb de date privind zborurile transmise la timp, inclusiv date referitoare la poziția și la intenția de zbor a aeronavei.

23. În cazul în care au loc activități transfrontaliere, CIMSA asigură stabilirea în comun cu unitățile civile de servicii de trafic aerian, unitățile militare de servicii de trafic aerian și/sau unitățile militare de control interesate de aceste măsuri, a unui set de proceduri comune care permit gestionarea situațiilor de trafic specific și îmbunătățirea gestiunii în timp real a spațiului aerian.

Capitolul V

EVALUAREA SIGURANȚEI, RAPORTAREA

ȘI CONTROLUL CONFORMITĂȚII

24. Pentru a menține sau pentru a îmbunătăți nivelurile de siguranță existente, CIMSA, AMC Moldova și GOMSA asigură, în contextul unui proces de gestiune a siguranței, desfășurarea unei evaluări a siguranței care să includă identificarea pericolelor, evaluarea și atenuarea riscurilor, înainte de introducerea oricăror schimbări în ceea ce privește operațiunile legate de utilizarea flexibilă a spațiului aerian.

25. CIMSA va elabora și va asigura, până la 25 martie, după anul în gestiune, publicarea unui raport anual cu privire la aplicarea utilizării flexibile a spațiului aerian, care să cuprindă elementele detaliate conform anexei la prezentul Regulament.

Anexă

la Regulamentul privind managementul
spațiului aerian și aplicarea conceptului
de utilizare flexibilă a spațiului aerian

LISTA

elementelor necesare pentru raportul anual

privind aplicarea utilizării flexibile a spațiului aerian

1. Descrierea generală a organizației naționale și a responsabilităților de la nivelurile 1-3 ale conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian.
2. Evaluarea funcționării acordurilor, procedurilor și sistemelor de suport tehnic

instituite la nivelurile strategic, pretactic și tactic ale managementului spațiului aerian. Această evaluare vizează siguranța, capacitatea spațiului aerian, eficiența și flexibilitatea exploatării aeronavelor de către toți utilizatorii.

3. Problemele întâmpinate în timpul punerii în aplicare a prezentului Regulament, acțiunile întreprinse și modificările necesare.

4. Rezultatul inspecțiilor, anchetelor și auditurilor de siguranță realizate pe plan național.

5. Cooperarea dintre statele vecine în ceea ce privește managementul spațiului aerian, în special în ceea ce privește crearea și managementul spațiului aerian transfrontalier și ale activităților transfrontaliere.